

Сарајево, 02.03.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 24.02.2020.- 28.02.2020.**

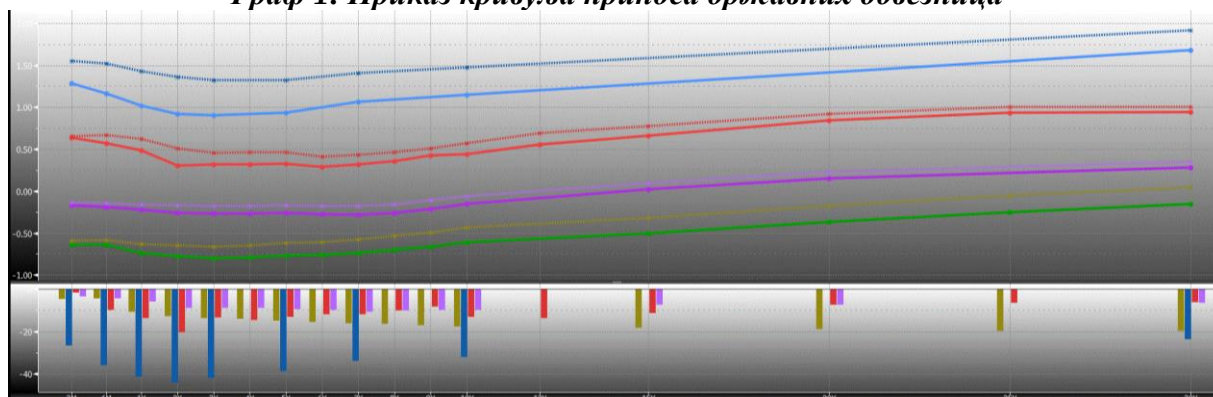
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20	21.2.20	-	28.2.20
2 године	-0,64	-	-0,77	1,35	-	0,91	0,52	-	0,31	-0,16	-	-0,25
5 година	-0,61	-	-0,76	1,32	-	0,94	0,46	-	0,33	-0,16	-	-0,26
10 година	-0,43	-	-0,61	1,47	-	1,15	0,57	-	0,44	-0,06	-	-0,15

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	21.2.20	-	28.2.20
3 мјесеца	-0,565	-	-0,618
6 мјесеца	-0,591	-	-0,637
1 година	-0,617	-	-0,720

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 28.02.2020. године (пуне линије) и 21.02.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Неизвјесност због ширења корона вируса на већи број земаља изван Кине утицао је на изражен пад индекса акција на глобалном нивоу крајем прошле седмице. Из истог разлога дошло је приличног смањења приноса сигурнијих обвезница. У односу на претходну седмицу, приноси њемачких обвезница су смањени између 6 и 18 базних поена, те је принос десетогодишњих обвезница забиљежио најнижи ниво од септембра 2019. године. С друге стране, вијест о нагом броју заражених овим вирусом у Италији је утицала на раст приноса обвезница ове земље, који су на седмичном нивоу повећани између 18 и 21 базни поен. Премијер Италије Conte је упозорио да би негативни ефекти досадашњег ширења корона вируса, концентрисани у економским силама сјеверне Италије, могли бити „веома снажни“, а након тога замјеник министра економије Castelli је изјавио да би Италија можда требало да затражи од ЕУ дозволу да одступи од циљаних нивоа буџета због тога што се бори с утицајем ширења овог вируса уз ионако слабу економију која се налази на граници рецесије. Такође, замјеник министра финансија Италије Misiani је изјавио да би Италија могла затражити приступ ЕУ фонду солидарности у зависности од обима економске штете коју би корона вирус могао да проузрокује. Агенција за дојелу кредитног рејтинга Moody's је

објавила да ширење корона вируса додатно дјелује на ионако слабе изгледе привредног раста Италије те повећава ризик уласка Италије у рецесију. Ипак, рејтинг Италије према овој агенцији заснован је на очекивањима слабијег привредног раста и прије утицаја ширења вируса те се не очекује да ће његов утицај бити дугорочан, односно да ће вјероватно бити попраћен фискалним мјерама како би се ублажили ефекти. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's је задржала Aa2 рејтинг Француске непромијењеним те промјенила изгледе рејтинга на „стабилан“ са „позитиван“.

Блага корекција приноса услиједила је средином прошле седмице након непотврђене информације да министар финансија Њемачке Scholz разматра привремену суспензију механизма, којима се ограничава ниво дуга земље с циљем пружања олакшања за регионе који се суочавају с повећаним дуговањима. Како би наведено могло дозволити повећану фискалну потрошњу, приноси сигурнијих обвезница су благо кориговани на више, али су до краја седмице негативне вијести о ширењу корона вируса допринијеле поновном паду индекса акција и приноса сигурнијих обвезница. Крајем прошле седмице члан УВ ЕЦБ и предсједник Deutsche Bundesbank Weidmann је изјавио, иако је готово сигурно да ће привредни раст у Њемачкој и остатку региона бити погођен ширењем корона вируса, нема потребе да ЕЦБ учини монетарну политику додатно стимулативном, јер мјере уведене у септембру прошле године већ пружају „одређену сигурност“.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	ФЕБ	102,8	103,5	102,6
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ	ФЕБ	-	-6,6	-8,1
3.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	ФЕБ	95,3	96,1	96,0
4.	Индекс економског повјерења – Италија	ФЕБ	-	99,8	99,2
5.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ	ФЕБ	103	104	104
6.	БДП – Њемачка (квартално) финал.	IV квартал	0,0%	0,0%	0,2%
7.	БДП – Француска (квартално) финал.	IV квартал	-0,1%	-0,1%	0,3%
8.	БДП – Аустрија (квартално) финал.	IV квартал	-	0,2%	0,2%
9.	БДП – Белгија (квартално) финал.	IV квартал	-	0,4%	0,4%
10.	БДП – Финска (квартално) финал.	IV квартал	-	-0,7%	0,4%
11.	БДП – Португал (квартално) финал.	IV квартал	0,6%	0,7%	0,3%
12.	Монетарни агрегат – М3 (Г/Г)	ЈАН	5,3%	5,2%	4,9%
13.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.)	ФЕБ	1,6%	1,7%	1,6%
14.	Стопа инфлације – Француска (прелим.)	ФЕБ	1,6%	1,6%	1,7%
15.	Стопа инфлације – Белгија	ФЕБ	-	1,10%	1,41%
16.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	ФЕБ	0,8%	0,9%	1,1%
17.	Стопа инфлације – Италија (прелим.)	ФЕБ	0,4%	0,3%	0,4%
18.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ДЕЦ	-	-5,3%	-2,1%
19.	Стопа незапослености – Њемачка	ФЕБ	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Стопа незапослености – Финска	ЈАН	-	7,2%	6,0%

САД

Свјетска здравствена организација је прошле седмице саопштила да је забиљежено више случајева заразе корона вирусом у другим земљама него у Кини, што наглашава ширење епидемије на глобалном нивоу те је подстакло забринутост инвеститора, као и улагања у сигурнију активу. Приноси на америчке обвезнице су забиљежили смањење за 32 до 44 базна поена на седмичном нивоу те су на затварању тржишта у петак забиљежени рекордно ниски приноси на обвезнице с доспијећем од 10 и 30 година. Такође, индекси акција су протекле седмице биљежили оштар пад на најниже нивое у посљедњих шест мјесеци.

Администрација предсједника Тумпа је од Конгреса тражила 2,5 милијарде USD додатних средстава за борбу против корона вируса. Више од милијарду USD било би намијењено за стварање, производњу и дистрибуцију вакцине против овог вируса. С друге стране, министар

финансија САД Mnuchin је изјавио да не очекује да ће ширење корона вируса имати значајан утицај на прву фазу трговинског споразума између САД и Кине, иако би се то могло промијенити јер ће у наредним седмицама бити доступно више података.

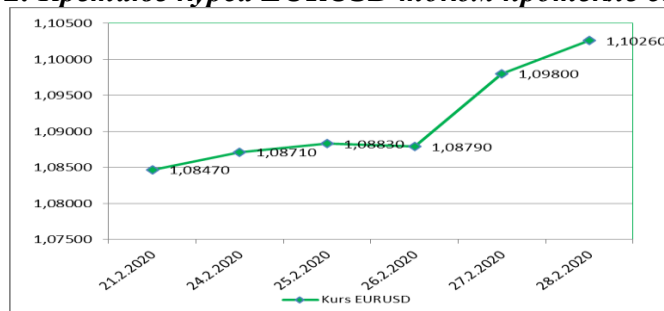
Иако су према ставовима већине званичника Феда дешавања везано за ширење корона вируса још увијек неизвјесна да би се могло закључити треба ли Фед смањити референтну каматну стопу, већина економских аналитичара очекује да ће Фед на мартовској сједници смањити референтну каматну стопу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – други прелим. податак (Г/Г) IV квартал	2,1%	2,1%	2,1%
2.	Индекс личне потрошње – други прелим. податак IV квартал	1,7%	1,7%	3,2%
3.	Обим поруџбина трајних добара Р ЈАН	-1,4%	-0,2%	2,9%
4.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ЈАН	1,8%	1,7%	1,5%
5.	Индекс личних прихода (М/М) ЈАН	0,4%	0,6%	0,1%
6.	Индекс личних расхода (М/М) ЈАН	0,3%	0,2%	0,4%
7.	Залихе у veleпродаји (М/М) Р ЈАН	0,1%	-0,2%	-0,3%
8.	Захтјеви за хипотекарне кредите 21. ФЕБ	-	1,5%	-6,4%
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 22. ФЕБ	212.000	219.000	211.000
10.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 23. ФЕБ	-	63,5	65,6
11.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Ричмонда ФЕБ	10	-2	20
12.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Чикага ФЕБ	46,0	49,0	42,9
13.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Даласа ФЕБ	0,0	1,2	-0,2

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,0847 на ниво од 1,1026.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Званичници ЕУ јуче су истакли да је ЕУ спремна за разговоре о будућим везама с Великом Британијом, од трговине до сигурности, али да ће тај процес бити „врло тежак“, те би могао пропасти уколико Лондон не осигура границу с Ирском, како је раније договорено. Преговарач ЕУ за Брегзит Barnier је изјавио да ће се први круг разговора одржати у Бриселу од следећег понедељка до четвртка, а други круг у Лондону касније у марту. Према визији ЕУ о будућим односима, обје стране ће се обавезати да неће смањивати своје тренутне стандарде. Брисел би задржао право да примјењује тарифе на Велику Британију ако дође до "нарушавања једнаког услова конкуренције" како се развија законодавство ЕУ. Што се тиче правила о државној подршци, Велика Британија би се требала "динамички ускладити" с правом ЕУ. Велика Британија ће у четвртак објавити своју визију будућег договора, али Влада је најавила да ће одбацити сваки споразум који укључује усклађивање политике или да та земља остане под надлежношћу Европског суда правде. Премијер Johnson би требао наредне седмице, уочи почетка преговора, објавити циљеве за трговински споразум с ЕУ, а који ће вјероватно исказати дубоке подјеле између двије стране. Очекује се да ће мандат за преговоре које ће Влада објавити нагласити приоритете Johnsona који су усмјерени ка „политичкој и економској независности“ Велике

Британије од 1. јануара 2021. године. То значи да ће се одбити ЕУ приједлози да Велика Британија остане усклађена с правилима Брисела и стандардима који осигуравају „равноправне услове“ конкурентности. Умјесто тога, фокус ће бити на позивима Johnsona за сличан трговински споразум који постоји с Канадом, без услова које тражи Брисел. Преговарач за Брегзит из ЕУ Barnier је, ипак, поновио да је ЕУ спремна да понуди Великој Британији посебан преференцијски приступ тржишту, додајући да би то било „без преседана“ за било коју другу земљу, те упитао да ли је то заиста нешто што се може понудити без чврстих гаранција да ће Велика Британија поштовати равноправне услове и избјегавати нефер конкурентске предности и потом одговорио да једноставно не може. У контексту будућих трговинских преговора с ЕУ, премијер Johnson је запријетио да ће се удаљити од преговора с ЕУ уколико преговори не буду напредовали до јуна, те ће се умјесто тога фокусирати на припреме за „тешки“ Брегзит према условима Међународне трговинске организације.

Гувернер ВоЕ Carney је упозорио да се Велика Британија треба припремити за успорење економског раста јер се утицај епидемије корона вируса продубљује. ВоЕ је већ примјетила затезања у ланцу снабдијевања која би могла имплицирати успорења, иако је још увијек тешко рећи колико би Велика Британија могла бити погођена.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GfK повјерење потрошача ФЕБ	-8	-7	-9
2.	Lloyds пословни барометар ФЕБ	-	23	23
3.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) ФЕБ	2,3%	2,3%	1,9%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,83707 на ниво од 0,86027 док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2964 на ниво од 1,2823.

ЈАПАН

Ширење корона вируса на глобалном нивоу потакнуло је ВоЈ да прошле седмице анкетира водеће банке везано за питање спремности уколико се стање епидемије погорша. Почетни налази говоре да су ове банке у доброј ситуацији да се изборе с наведеном ситуацијом. Наиме, банке имају планове за ванредне ситуације који укључују различите канцеларије којима је циљ спријечити поремећаје у кључним задацима, као што су операције повезане с тржиштем. Под утицајем глобалне забринутости због ширења вируса приноси на јапанске обвезнице, као и индекси акција, су забиљежили смањење током протекле седмице.

Члан MPC ВоЈ Kataoka је изјавио да ВоЈ треба преиспитати оквир монетарне политике како би постигла бољу стратегију за подстицање инфлације с обзиром на то да ширење корона вируса може узроковати рецесију јапанске економије.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености ЈАН	2,2%	2,4%	2,2%
2.	Малопродаја (Г/Г) ЈАН	-1,3%	-0,4%	-2,6%
3.	Индустријска производња (Г/Г) Р ЈАН	-3,1%	-2,5%	-3,1%
4.	Поруцбине грађевинског сектора (Г/Г) ЈАН	-	-17,0%	18,0%
5.	Индекс услужног сектора (Г/Г) ЈАН	2,1%	2,3%	2,1%
6.	Водећи индекс F ДЕЦ	-	91,6	90,8
7.	Коинцидирајући индекс F ДЕЦ	-	94,1	94,7

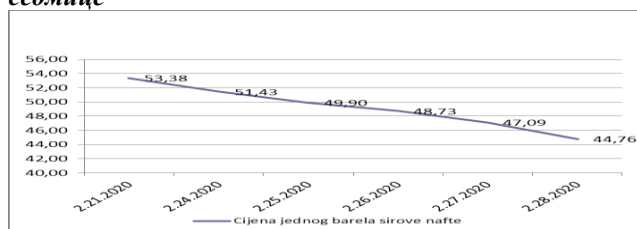
JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 120,99 на ниво од 118,99. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 111,61 на ниво од 107,89.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 53,38 USD (49,21 EUR).

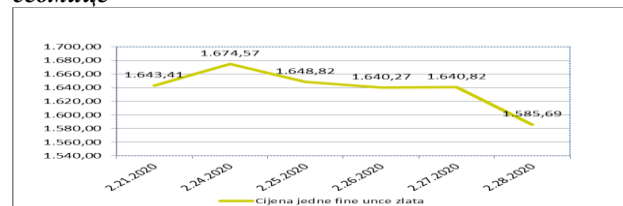
Током протекле седмице цијена нафте је биљежила континуирано смањење под утицајем страха због ширења корона вируса ван Кине. Ширење корона вируса је подстакло распродаје на тржишту акција. Ово је значајан заокрет у кретању цијене нафте у односу на претходну седмицу, када су се појављивале вијести о постепеном обуздавању вируса. Министар за енергију Саудијске Арабије Абдулазиз бин Салман је изјавио да ОПЕК још увијек није донио одлуку о продужењу или модификацији брзине производње нафте. Генерални секретар ОПЕК-а Barkindo је изјавио да очекује да ће потражња за енергентима наставити да расте упркос корона вирусу. Ипак, ове изјаве нису довеле до раста цијене нафте будући да се интензивирао страх од пандемије корона вируса. Развој пандемије би могао да угрози глобалну економију, а тиме и тражњу за нафтом. Крајем радне седмице под утицајем појачаног страха од ширења корона вируса и ефеката по економију, глобални акцијски индекси су биљежили пад, приноси на државне обвезнице су такође утонули у веома ниске и негативне нивое, што се одразило на даљи пад цијене нафте. Тако је цијена овог енергента смањена на најнижи ниво забиљежен у посљедњих нешто више од годину дана. На затварању тржишта у петак цијена једног барела нафте је износила 44,76 USD (40,59 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је смањена за 16,15%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.643,41 USD (1.515,08 EUR). Почетком седмице страх од ширења корона вируса и појачане распродаје на тржишту акција су утицале на наставак раније започетог тренда раста цијене злата, чија је кулминација забиљежена на затварању тржишта у понедељак. Током трговања у понедељак цијена једне fine унце злата је повећана на највећи ниво забиљежен у посљедњих седам година. Након што је цијена злата достигла овај ниво, инвеститори су почели да распродају злато како би реализовали добитке. У наредна два дана цијена се одржавала на нивоу од око 1.640 долара по унци. Крајем седмице цијена злата је наставила да биљежи смањење. Иако злато има репутацију сигурног уточишта које нуди значајну заштиту портфеља када се појачавају улагања у сигурне активе, ипак постоје и могућности да се током екстремног периода врше продаје злата, попут ситуације која се десила током кризе 2008. године, а што се вјероватно десило и у петак. Аналитичари сматрају да ће цијена овог племенитог метала у наредним седмицама почети да се стабилизује. Уколико се настави панична распродаја акција, велика је вјероватноћа да ће злато поново добити статус сигурног уточишта, што ће дати подстицај његовом расту. С друге стране, стабилизација на тржишту ће довести и до стабилизације цијене злата, као и могућности благог пада цијене. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.585,69 USD (1.438,14 EUR). Цијена злата је на седмичном нивоу забиљежила пад од 3,51%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.